

Entinen vaakuna

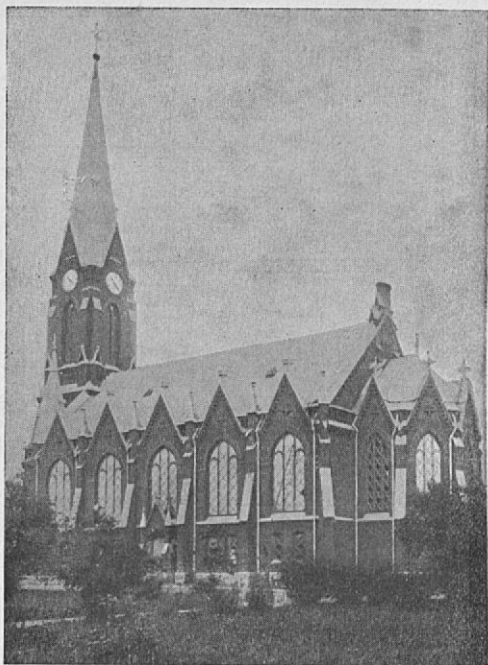
MIKKELI

valkokylkisten riippakoivujen
kaunis kaupunki

Nykyinen vaakuna

Sanomalehtimiesretkeily
Mikkeliin 18. 6. 1938.

Mikkelin kaupungin kirkko.

Mikkeli ei ole vain Mikkelin läänin pääkaupunki ja Suur-Savon henkisen elämän keskus. Sillä on merkityksensä myös koulu- ja varuskuntakaupunkina. Matkailijoiden huomiota se on viime vuosina alkanut yhä enemmän kiinnittää. Tämän huomion se hyvin ansaitseekin, sillä sijaiten sopivasti kauliiden matkailureittien varrella tai niiden päätepisteenä Mikkeli tarjoaa siistinä ja kailin puolin ajanmukaisena sisämaanläänin pääkaupunkina matkailijalle rauhallisen ja viihtyisän levähdyspaikan matkan varrella niin talvella kuin kesälläkin.

Mikkelin kaupunki, joka maaliskuun 7 päivänä 1938 täytti sata vuotta, on rakennettu n.s. Savilahden rannalla kohoaville kunnailie, jotka sijaitsevat Saimaan luoteisimman kärjen pohjoiseen työntyvän lahden pohjukassa. Herttaisen rauhallinen, hymyilevä sisämaamaisema — siinä ensi vaikutelma, jonka matkailija saa Mikkeliin saapuessaan.

Pääsy Mikkeliin on yhtä mukava sekä rauta- tai maanteitse — onhan kaupunki kuuden valtamaantien risteyskohta — ja matkailijalaivoilla. Siten voi Mikkeliin saapunut matkailija jatkaa matkaansa joko ihanaa ja

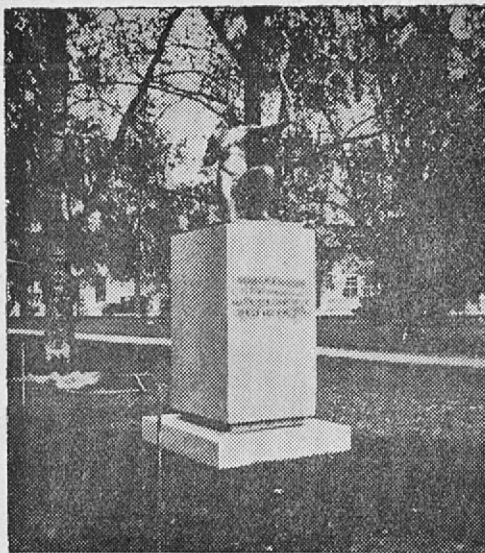
Mikkelin Lääninsairaala.

kapeaa saaristoreittiä Savonlinnaan — Mikkelin—Savonlinnan laivareitti on liitetty rengasmatkoihin — tai halki kauneudesta kuulun Suur-Saimaan Lappeenrantaan. Maitse on taas erinomaisen hyvät autotiet. Mikkelin ajanmukaiselta linja-autoasemalta lähtee nykyisin päivittäin nelisenkymmentä autoa, joita käyttäen on mahdollista matkustaa mihin suuntaan hyvänsä.

Mikkelin nähtävyyksistä mainittakoon itse kaupungissa Naisvuorella sijaitseva vesi- ja näkötorni, jonka huipulta (n. 70 m Saimaan pinnan yläpuolella) aukeaa laaja näköala yli kaupungin ja sen ympäristön. Tornin juurella on lisäksi Suomen Matkailijayhdistyksen Mikkelin Osaston kesäravintola. Naisvuorella on myöskin puisto kauniine kalliokasvi- ja kukkaistutuksineen.

Naisvuoren näkötorinissa olisi Mikkelissä pistäytyvän matkailijan ensi töikseen käytävä. Jo ensi silmäyksellä matkailija toteaa, että Mikkelin ulkomuoto tekee sangen uudenaikaisen vaikutuksen. Kadut ovat leveät ja suorat, talot hyvin rakennettuja. Ja kaikkialla antavat kaupungin ulkonäölle leimansa monet kauniit puistot ja komeat koivupihat. Näitä onkin niin runsaasti, ettei liene Mikkelistä liikaa sanoa: »Maamme koivurikkain kaupunki». Lisäksi laajat havumetsät verhoavat kaupungin ympäristöä.

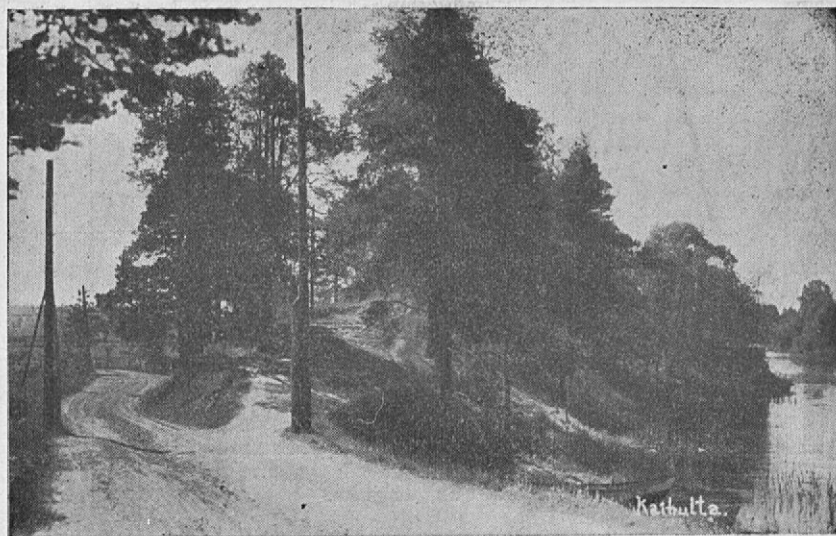
Pohjoisessa levittäytyvät silmäimme eteen

Porrassalmella kaatuneitten upseerien muistomerkki Kirkkopuistossa.

laajat esikaupunkialueet. Aivan vuoren vierellä näkyy Likolammen rannalla n.s. Akkavuori, jonka samoin kuin Naisvuoren kerrotaan saaneen nimensä siitä, että Porrassalmen taistelun aikana naiset olivat sinne kokoontuneet seuraamaan kamppailun kulkua. Etelässä on muistorikas Ristimäen puisto, jonka keskellä seisoo goottilaiseen tyyliin tiilistä rakennettu kaupunkiseurakunnan kirkko. Sen takana on mustagraniittinen sankaripatsas, kuvanveistäjä Johannes Haapasalon käsialaa. Aivan sen vieressä sijaitsee Urheilupuisto, kerrassaan kaunis, syvään hautaan rakennettu amfiteatterimainen urheilukenttä, joka ulkoasultaanakin on kuin luotu tarkoitukseensa. Kirkon ja vuoren välillä näemme m.m. yhteiskoulun, minkä takana on maaseurakunnan v. 1816 rakennettu suuri puukirkko, joka ansaitsee käynnin aistikkaan sisustuksensa tähden. Sen pohjoispuolella on Pankalampi, jonka rannalla ovat kaupungin kunnalliskoti ja uimalaitos.

Kaupungin eteläsyrrää kiertää rautatie. Siellä kiintyy huomio Linnanmäellä olevaan entiseen venäläiseen sotilaskirkkoon, joka ei enää ole käytännössä, sekä suuriin kasarmiryhmiin vehmaine puistoihin. Kaakompana taas sijaitsee kaunis Kaihunharju, ja sen jatkona mitä viehättävin Kaijanniemen kävelytie. Se johtaa Mikkelin talviurheilukeskukseen, hyppymäelle. Kaijanniemen ranta-

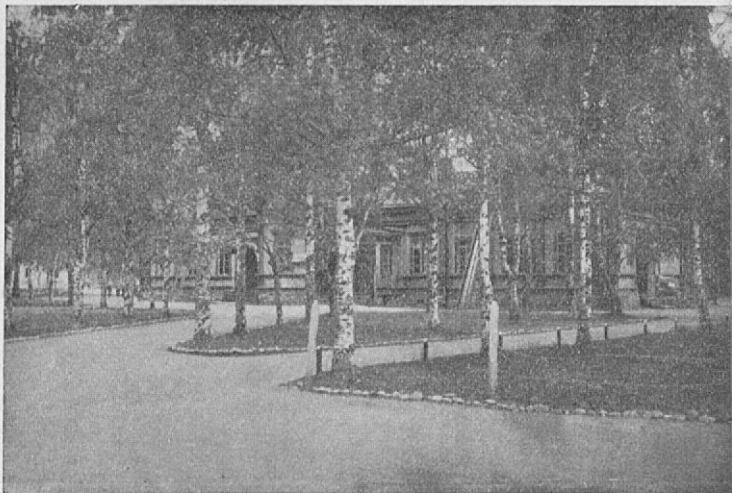
Kaihunharju Mikkelin lähellä. Kuvassa näkyvälle kummulle tulee pystytettäväksi Nuijamiesten patsas.

mille on kaupunki aikeissa rakennuttaa hiekkarannan tuomaan sekä kaupungin omille asukkaille että vieraileville matkailijoille viihtyystä Saimaan lahden leppoisissa aalloissa.

Etelään johtavan maantien varrella on 6 km päässä kaupungista Porrassalmen kuuluisa taistelupaikka. Tällä kapealla salmella käytiin 1789 koko päivän kestänyt taistelu, jossa 600 Savon prikaatin miestä löi kymmenkertaisen venäläisjoukon. Paikalle on v. 1923 pystytetty yksinkertaisen vaikuttava muistopatsas, jonka harmaaseen graniittiin on hakattu runoilija Otto Mannisen säkeet:

»Täyttäös' synnyinmaa,
mitä vartiopaikkasi vaatii,
kuin sen on täyttänyt työ
kunniantanteren tään!»

Porrassalmi on myöskin retkeilypaikka, jossa on ravintola. Sen läheisyydessä ovat Invalidikoti Kyyhkylä ja Annilan kartano, runoilija Karl August Tavaststjernan syntymäkoti. Saman tien varrella on vielä Mikkelin Piirimielisairaala. Siitä jonkin verran länteen sijaitsee Tuukkala, maakuntamme kaikkein antoisimpia muinaismuistojen löytö- ja kaivauspaikkoja. Piakkoin sinne pystytettäneen taiteellinen, paikan merkitystä osoittava muistomerkki. Pääsy edellämainittuihin merkki-paikkoihin järjestyy mukavasti, sillä lukuisat

Mikkelin Kasarmien puistikkoa.

kaupungista lähtevät linja-autot sivuuttavat ne matkallaan mennessä tullen.

Saimaan rannalla olevalla kauniilla Kenkäveroniemekkeellä on Mikkelin maaseurakunnan isopappila, maamme kauneimpia pappiloita. Sen läheisyydessä tapahtui eräs Nuijasodan verisimpiä jälkiselvittelyjä. Pappilan takaa näkyy luonnonkaunis Lamposaari viihtyisine kesäravintoloinen, samoin toinen kesähuvipaikka Melamaja. Näitten kesäravintolain ohi johtaa laivareitti Mikkelistä Lappeenrantaan ja Savonlinnaan. Sataman läheisyydessä on rautatieasema ja Hotelli Seurahuone, jossa valkoisen armeijan päämaja majaili huhtikuun 11 päivästä 1918 seuraavan toukokuun 16 päivään. V. 1938 kiinnitettiin rakennuksen Mannerheimintien puoleiseen seinään tätä osoittava kuparinen muistotaulu.

Keskempänä kaupunkia on Hallitustori, jonka puitten takaa näkyvät kaupungintalo ja lääninhallinnon virastorakennukset. Sen pohjoislaidassa ovat kaupungin kauppahallit ja niitten edessä ajanmukainen linja-autoasema. Sen vieressä on siimeikäs Kirkkopuisto, joka on saanut nimensä siinä sijainneesta ja v. 1806 palaneesta kirkosta. Siellä lepäävät Porrassalmen taistelussa kaatuneet upseerit, joille on v. 1929 pystytetty siro muistomerkki, sekin kuvanveistäjä Haapasalon työtä.

Rautatien ja Porrassalmenkadun välissä on Firttiniemen puisto, jossa m.m. Mikkelin

Porrassalmen patsas.

Mikkelin sankaripatsas.

ensimmäiset laulujuhlat v. 1897 pidettiin. Puistoa vastapäätä Porrassalmenkadun varrella olevassa kivitalossa n:o 26 sijaitsee Suur-Savon Museo, jonka runsaat kokoelmat on sijoitettu viiteen tilavaan huoneeseen. Siellä käynnin pitäisi kuulua jokaisen matkailijan ohjelmaan. Aivan puiston vieressä on komea Mikkelin lääninsairaala. Lahden toisella rannalla kohoaa Suomen Nuoris-Oipiston uljas »Paukkulinna».

Porrassalmenkadun pohjoispäässä jonkun matkaa lyseosta pohjoiseen, keskellä katuä, on paikkakunnan vanhin muistomerkki, kivisakasti, joka on ollut seutukunnan ensimmäisenä kirkkona. Se on peräisin 1300-luvun alkupuolelta. Kivisakastiin on sijoitettu Suur-Savon Museon kirkkohistoriallinen osasto, jossa matkailijat säännöllisesti pysähtyvät ja hetkisen viivähtävät vanhojen ja tarunomaisen muistojen parissa.

Mikkelin ympäristön nähtävyyksistä mainittakoon vielä, että noin 5 km siitä pohjoiseen sijaitsee nimensä arvoinen Pikku-Punkaharju, jolta avautuu kaunis näköala yli sen molemmin puolin olevien järvien. Lähipitäjässä Ristiinassa, noin 25 km Mikkelistä etelään, on pitäjän kirkolla komealla mäellä kreivi Pietari Brahen entinen asuinpaikka, josta on vielä jäljellä rakennusta ympäröivien muurien rauniot. Ainakin jokaisen auto-

Näköala Pieneltä Punkaharjulta.

matkailijan on syytä Mikkelistä käsin käydä näillä raunioilla, joilta aukeenee mitä viehättävin näköala yli kauneudestaan kuulun Yöveden. Aivan Mikkelin läheisyydessä rautatien varrella on v. 1937 valmistunut ajanmukainen *lentokenttä*, joka odottaa säännöllisen lentoliikenteen alkamista.

Paitsi kesämatkustuspaikkana, tarjoaa Mikkelä talvellakin mitä erinomaisimpia mahdollisuuksia kaikenlaisten talviurheilumuotojen harjoittamiseen. Urheilupuistossa on talvisin luistinrata, mäenhyppääjät voivat mieliurheiluun harrastaa oivallisessa hyppyrimäessä ja hiihdon ystävät ovat tilaisuudessa mitä vaihtelevimmassa maastossa, kuivassa ja terveellisessä ilmastossa solakoitten petäjien lomitse hiihtelemällä hankkimaan terveyttä ja voimia vastaisten ponistelujen varalta.

Mikkeli tarjoaa, kuten ylläolevasta selviää, sekä kesäisin että talvisin matkailijalle runsain määrin rauhallista viihtyisyyttä ja kappaleen kaunista sisämaanluontoa, joten käynnin Mikkelissä tulisi sisältyä jokaisen Sisä-Suomessa matkailevan matkasuunnitelmaan.